

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نظریه سیستم در ژئومورفولوژی

نظریه سیستم در ژئومورفولوژی

چالش‌ها، پیامدهای معرفت‌شناسی و مفاهیم کاربردی

کریستین فان الورفلت

ترجمه

دکتر کاظم نصرتی

زهرا سربازی

۱۳۹۴

فهرست مطالب

مقدمه مترجم	هفت
پیشگفتار پرفسور توماس گلید	نه
مقدمه نویسنده	یازده

۱. تفکر تئوریک (سیستم): چالشی برای ژئومورفولوژی	۱
منابع	۱۴
۲. مشاهده و تشخیص: روش زیربنایی	۲۵
منابع	۳۱

بخش اول: حوزه‌های مشکل

۳. نخستین حوزه مشکل: انسجام مفاهیم و فرضیات بنیادی	۳۵
۱.۳. وحدت، تعامل و مرزها	۳۷
۲.۳. اصل کلی سازماندهی: پیچیدگی؟	۴۷
منابع	۵۱

۴. دومین حوزه مشکل: باز بودن و معین بودن	۵۷
۱.۴. قانون اول جغرافیا	۵۷
۲.۴. معین بودن محیطی سیستم‌های ژئومورفیک	۵۸
منابع	۷۰

۵. سومین حوزه مشکل: مبنای فیزیکی	۷۳
۱.۵. ترمودینامیک نه مکانیک!	۷۳
۱.۱.۵. اولین سطح تحقیق: مکانیک	۷۴
۲.۱.۵. دومین سطح تحقیق: ترمودینامیک	۷۴
۳.۱.۵. سومین سطح تحقیق: ترمودینامیک غیرخطی	۷۸
۲.۵. نظریه ساختارهای اتلافی	۸۱
۱.۲.۵. خودسازماندهی و ساختارهای اتلافی	۸۳
۲.۲.۵. پایداری ساختارها در مقابل پایداری سیستم‌ها	۸۹
منابع	۹۲

۶. چهارمین حوزه مشکل: تعادل	۹۵
-----------------------------------	----

- ۱.۶. در نهایت، در تعادل به عنوان حالت نرمال چه چیزی نرمال است؟ ۹۶
- ۲.۶. مروری تاریخی بر نظریه تعادل ژئومورفولوژیک ۹۸
- ۳.۶. انتقاد از تعادل ۱۱۱
- منابع ۱۱۵
۷. پنجمین حوزه مشکل: پیچیدگی و غیرخطی بودن ۱۲۱
- منابع ۱۲۷
۸. نتایج احتمالی دو مرحله‌ای ۱۳۱
- ۱.۸. دیدگاه‌های مشترک بیشتر از اختلافات ۱۳۱
- ۲.۸. تمایز، تفاوت را به وجود می‌آورد ۱۳۶
- منابع ۱۴۱
- بخش دوم: پیامدها و مفاهیم ضمنی**
۹. پیامدهای معرفت‌شناسی ۱۴۵
- ۱.۹. درباره واقعیت، عینیت و حقیقت ۱۴۵
- ۲.۹. تقلیل‌گرایی ۱۵۳
- ۳.۹. علیت ۱۵۷
- منابع ۱۶۲
۱۰. مفاهیم کاربردی ۱۶۷
- ۱.۱۰. پیش‌بینی و کنترل سیستم ۱۶۷
- ۲.۱۰. ارتباط نظم‌دهنده درونی و بیرونی ۱۷۵
- منابع ۱۷۹
۱۱. رویارویی با چالش رویکردی برای نظریه سیستم ژئومورفولوژیک ۱۸۳
- ۱.۱۱. چالش ۱۸۴
- ۲.۱۱. رویکردی برای نظریه سیستم ژئومورفولوژیک ۱۸۷
- منابع ۱۹۲
۱۲. خلاصه ۱۹۳
- واژه‌نامه انگلیسی به فارسی ۱۹۵
- واژه‌نامه فارسی به انگلیسی ۲۰۱
- نمایه ۲۰۷

مقدمه مترجم

مشکلات زیست‌محیطی که بیشتر ناشی از نبود برخورد سیستمی و علمی با ساماندهی مکانی و شناخت عوامل و ساختارهای سیستم‌های محیطی است، موجب شده که بیشتر برنامه‌ریزان الگوهایی از توسعه را مورد توجه قرار دهند تا به عناصر محیطی به شکل یک سیستم نگریسته شود که سیستم ژئومورفیک نیز از آن جدا نیست. هر ساله پژوهش‌های زیادی در زمینه ژئومورفولوژی انجام می‌شود که در برخی از آن‌ها به مفاهیم یا تفکر سیستم ژئومورفیک کمتر توجه شده است؛ که یکی از دلایل آن موجود نبودن منابع علمی مناسب در این زمینه است. بدین منظور کتاب مذکور که در زمینه نظریه سیستم ژئومورفیک نقش چشمگیری دارد، سزاوار توجه گسترده است، چرا که در زمینه مفاهیم پایه و علمی نظریه سیستم بسیار جامع و قابل توجه است.

همچنین با توجه به افق‌های جدید عرصه‌های علم و دانش در زمینه ژئومورفولوژی و نقش مهم آن در توسعه پایدار و ایجاد گرایش‌های جدید در مقطع تحصیلات تکمیلی مانند رشته ژئومورفولوژی، گرایش نظری ترجمه این کتاب می‌تواند برای اندیشمندان، استادان، پژوهشگران و دانشجویان سودمند باشد.

با توجه به پیشینه تدریس در مقاطع گوناگون رشته ژئومورفولوژی، گرایش دانشجویان بیشتر به سمت ژئومورفولوژی کاربردی بوده است، در حالی که اطلاعات کمتری درباره مبانی و نظریه‌های گوناگون علم ژئومورفولوژی دارند. لذا دغدغه‌های ذهنی برای موجود نبودن منبع جامع و کامل وجود داشته است؛ همچنین با توجه به نبود منابع علمی فارسی در مورد نظریه‌ها و همچنین قابل درک نبودن متن اصلی برای عمده دانشجویان، این رهیافت تلاشی است برای پر کردن خلأ موجود که مطمئناً عاری از اشتباه و ایراد نیست. مترجم بدین وسیله از همه همکاران و اندیشمندان در ارائه نظرات کمال سپاسگزاری را دارد.

کاظم نصرتی

۱۳۹۴